

Masterclass 27 juni 2013

Aanleiding: In de periode 2011-2013 is er door Van Hall-Larenstein, CAH Vilentum, Citaverde College en Wageningen UR samengewerkt aan een Kigo project "Maatschappelijk Verantwoorde Ketens".

CAH Vilentum heeft binnen dit project gekozen voor een deelproject wat uitgaat van het Verbond van Den Bosch; is mede participant Nutreco hebben al de nodige verkenningen plaatsgevonden (oriëntatie op de keten, de rol van de veevoederketen in het geheel en de verbinding daarvan met het Verbond van Den Bosch, excursies, gastcolleges etc); als onderdeel om de opgedane kennis en ervaring te verbreden is een Masterclass georganiseerd voor docenten, studenten en bedrijven.

Inleiding tot stand komen van Commissie Van Doorn en rapport Verbond van Den Bosch door dhr. A.M.G. Cornelissen (Algemeen Secretaris / Programmamanager)

Als eerste wordt een beeld van de landbouwgeschiedenis geschetst. Halverwege de 19de eeuw vind een verschuiving plaats van produceren voor eigen gebruik naar produceren voor anderen. Na WOII is er een voedselvoorzieningsprobleem ontstaan. Met de opgang van de mechanisatie vind er specialisatie en schaalvergroting plaats. Vandaag de dag gaat de schaalvergroting door. Processen worden m.b.v. ICT en genetica beheersbaar gemaakt. Het platteland is niet alleen het domein van de boer. Het beeld van de schaalvergroting botst met het beeld van landbouw en platteland als consumptieruimte.

Met het uitbreken van de Q koorts werden voor het eerst niet alleen dieren en boeren geraakt maar ook burgers. Eind 2010 riep de provincie Noord Brabant de Commissie-Van Doorn in het leven. Met als opdracht om zich 'vanuit de context van de gehele agrofoodsector te buigen over de verduurzaming van de veehouderij in Brabant'.

Er zijn vier basisvoorwaarden opgesteld waaraan voldaan moet worden om de route naar 2020 succesvol in te kunnen zetten:

- 1 Terugbrengen van de geloofwaardigheid.
- 2 Werken aan structureel nieuwe verhoudingen binnen de voedselkolom.
- 3 Realiseren van een lokaal ingepaste, zorgvuldige veehouderij.
- 4 Garanderen van een sterke bestuurlijke basis.

Van Doorn kent twee pijlers die de overgang dragen: de gecoördineerde ketenaanpak en het lokale inpassingsbeleid. In het advies zijn negen maatregelen opgenomen om te komen tot het gewenste eindpunt 2020: alleen nog duurzaam vlees in de winkelschappen.

Interessant was dat in de maanden voorafgaand aan deze masterclass er een discussie op gang kwam rond om de zgn. "plofkip". In de keten van het vleeskuiken zijn afspraken gemaakt om het dier langzamer te laten groeien. Enkele dagen. Dat vraagt van de betreffende keten een geïntegreerde wijziging waar alle partijen van fokkerij t/m retail etc. aan bij moeten dragen. Uiteraard is er kritiek op gekomen dat het niet ver genoeg gaat. Dhr. Cornelissen beaamde het dat er zeker nog stappen gezet kunnen worden en gezet zullen worden. Echter hij wilde wel benadrukken dat het gezien de partijen die betrokken zijn "het een hele grote kleine stap vooruit is". Met andere woorden Het is wel een doorbraak dat er een stap gezet is.

Inleiding 'lokale inpassing' door dhr. H. van Dommelen. (Gebiedsmanager De Peelhorst Provincie Noord-Brabant)

In de Peelhorst werken diverse partijen aan 'de verduurzaming van de landbouw in samenhang met goede leefbaarheid'. Samen vormen ze het Netwerk de Peelhorst. Een Regionale Groep en een Ondersteuningsteam de Peelhorst ondersteunen de partijen in het netwerk met kennis, instrumenten of advies. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een ondernemersscan of het organiseren van ontmoetingen: op lokaal niveau als partijen en processen vastzitten door tegenstrijdige belangen, via excursies, conferenties of via hun website. Steeds met als doel om in gesprek te komen met elkaar en kennis en ideeën uit te wisselen over wat nodig is voor de Peelhorst. De Regionale Groep neemt geen beslissingen maar draagt de gezamenlijke visie van de Groep uit naar buiten en geven zo een versnelling aan de samenwerking in het gebied.

De aanpak in de Peelhorst wordt ondersteund door het onafhankelijke Regieorgaan van het Verbond van Den Bosch, onder leiding van de heer Van Dommelen. Hij zal de koppeling tussen een gecoördineerde ketenaanpak 'van grond tot mond en een goede lokale inpassing van het productieproces, een versnelling geven aan de verduurzaming van de landbouw.

Zie ook: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=4TbdECOkJvI

Ervaringen van Netwerk de Peelhorst zijn onder andere:

Het is moeilijk werken als wantrouwen tussen partijen overheerst.

Een gesprek kan alleen bijdrage als mensen vanuit zichzelf kunnen praten.

Door in gesprek te gaan met de omgeving kunnen veel problemen worden opgelost.

MVO is ook oplossingen zoeken voor legale overlast.

Kleine dingen die veranderd worden doen er toe.

Het is moeilijk voor de overheid lokale processen de ruimte te geven.

Inleiding 'verticale keten toepassing' door dhr. B. Urlings (Corporate Director Quality Assurance at VION Food Group)

Voedselveiligheid is een unique selling point, ook al denken veel mensen dat het een vanzelfsprekendheid is. Merken als Coca Cola en Mc Donalds betalen extra voor voedselveiligheid, zij willen niet dat door recall acties hun merk wordt aangetast. De drijfveer voor voedselveiligheid ligt bij deze merken primair bij het beschermen van hun merk en niet bij de consument.

In de verschillende landen ligt het accent op welke productie eisen belangrijk zijn verschillend. In bijvoorbeeld Nederland is dierwelzijn een groot issue maar in een ander land, bijvoorbeeld China, speelt dit onderwerp helemaal niet.

Er worden verschillende productie eisen gesteld aan een bedrijf als VION. Basis eisen, dit is de Europese regelgeving, plus eisen van de Nederlands regelgeving en retail eisen. Bedrijven als Jumbo of AH zullen nooit op dezelfde manier hun producten vermarkten en willen zich allemaal onderscheiden. Deze veelkleurigheid van de supermarkten maakt het

lastig om aan de vraag te kunnen voldoen. Op supermarkt niveau presenteert haar producten niet als VION-producten als een bepaald merk.

Op landniveau probeert VION specifieke vragen van wel in de algemene vraagstroom aan te passen. In Nederland vallen bijvoorbeeld het 1 ster Beter Leven Keurmerk en het Varken voor morgen onder dezelfde vraagstroom.

Kortom er wordt zeker geluisterd naar de vraag in de markt en op land niveau blijkt men daar gemakkelijker op te kunnen inspelen dan op supermarkt niveau.

Aantal aanwezigen 25 personen.